

Museum Batavialand

Masterplan - tussenstap 15 mei 2024

“ — De geschiedenis brult hier de grond uit

Flevoland

Dé kroon op de Nederlandse poldertraditie en het Zuiderzeeproject als het grootste inpolderingsproject van Nederland.

De drooggelegde IJsselmeerpolders

Hét **grootste** aaneengesloten
maritiem-archeologisch
vondstcomplex 'op het droge' ter
wereld, met scheepswrakken van
de middeleeuwen tot de twintigste
eeuw.

De Batavia

Een waarheidsgetrouwe reconstructie van een iconisch symbool van de Nederlandse maritieme geschiedenis én het resultaat van een uniek scholingsproject waar 600 kansarme jongeren en langdurig werklozen aan hebben meegewerkt.

De werf

Een plek waar mensen van alle leeftijden en achtergronden samenkomen om te leren, ervaren en mee te doen. Waar het ambacht van de historische scheepsbouw wordt doorgegeven en de voor Nederland zo waardevolle vakmensen worden opgeleid.

Masterplan Museum Batavialand: tussenstap

- 1 Vertrekpunt
- 2 Ambities
- 3 Voor wie: de doelgroep
- 4 Waar: aan de haven
- 5 Wat: inhoudelijk masterplan
- 6 Toets inhoudelijke masterplan aan HEVO-PvE
- 7 Vervolgstappen

Vertrekpunt

- Inhoudelijk: concept Studio Louter
- Ruimtelijk: rapportage & ruimtelijk HEVO-PvE i.c.m. plattegrond nieuwbouw variant 3a
- Rapportage Batavia aan Land

Verhalenmuseum

Waar we de vergeten en onderbelichte verhalen van gewone mensen (die voeren op de Zuiderzee of leefden in Flevoland) tot leven brengen.

Museum in actie

Waar archeologie, onderzoek en ambacht
samenkomen en de bezoeker meedoet en
meemaakt.

Kennisinstituut

Dé plek waar alles op het gebied van de scheepsarcheologie, het ambacht van historische scheepsbouw en het Verhaal van Flevoland samenkomt.

Maatschappelijke werkplek

Waar we perspectief bieden aan stagiaires, mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en vrijwilligers. Persoonlijk en dichtbij.

Culturele trekpleister

Een provinciaal museum met een landelijke uitstraling en 100.000+ bezoekers per jaar.

Bezoekersdoelgroepen

Dagjesmensen

Families

Flevolandse

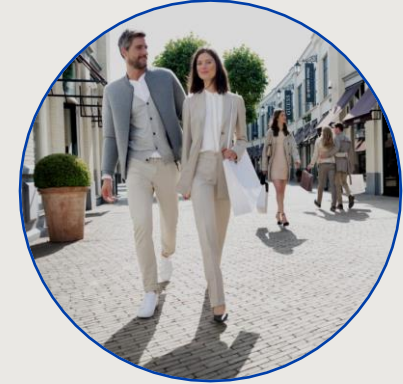
Inhoudelijk
geïnteresseerden

Scholen

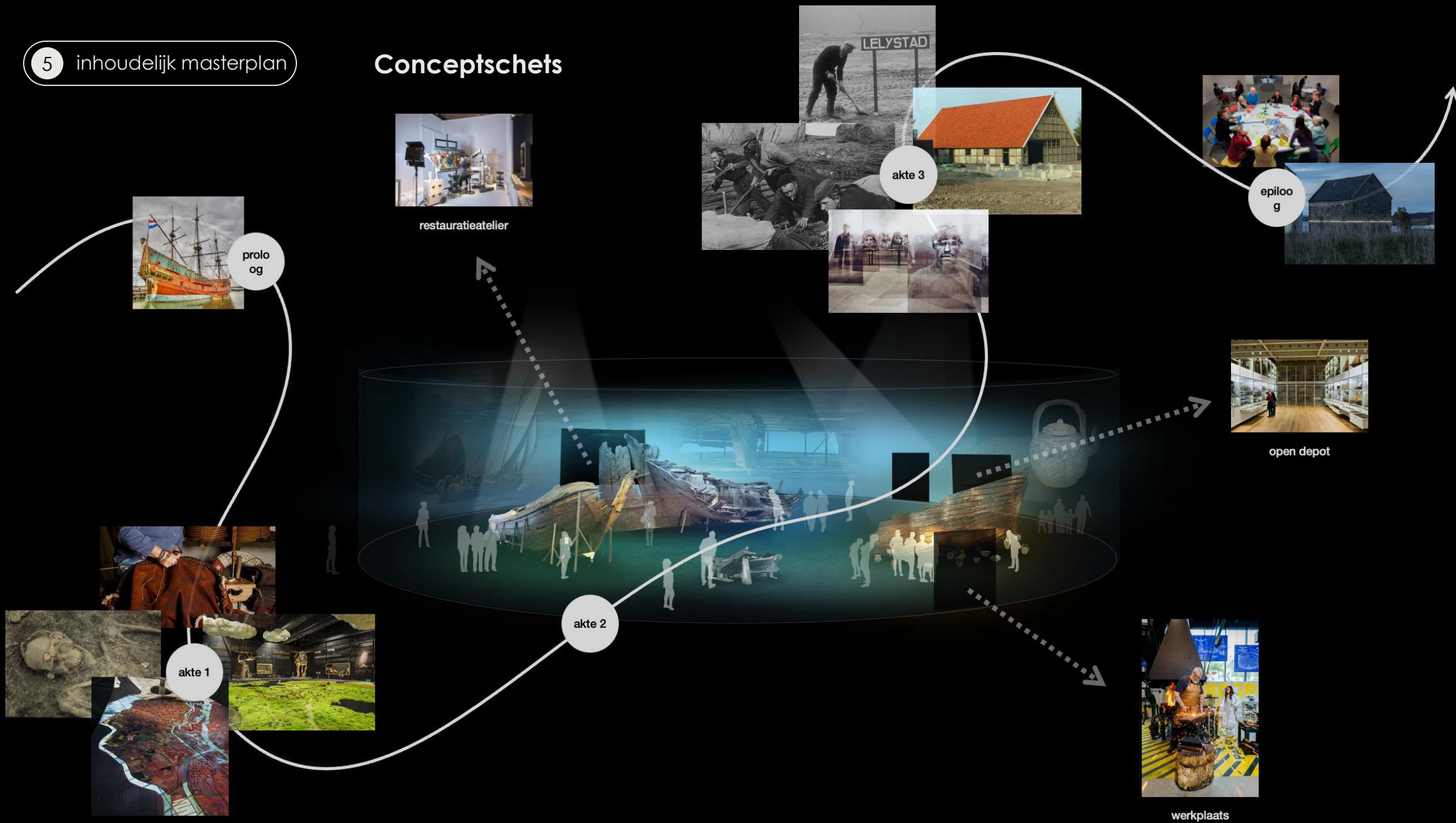
Kansen in het gebied

- Batavia Haven en Marker Wadden
- Metropoolregio Amsterdam, Cultuurprofiel Flevoland
- Bataviastad (2,2 miljoen bezoekers)
- Nationaal Park Nieuw Land
- Hard groeiende riviercruisemarkt

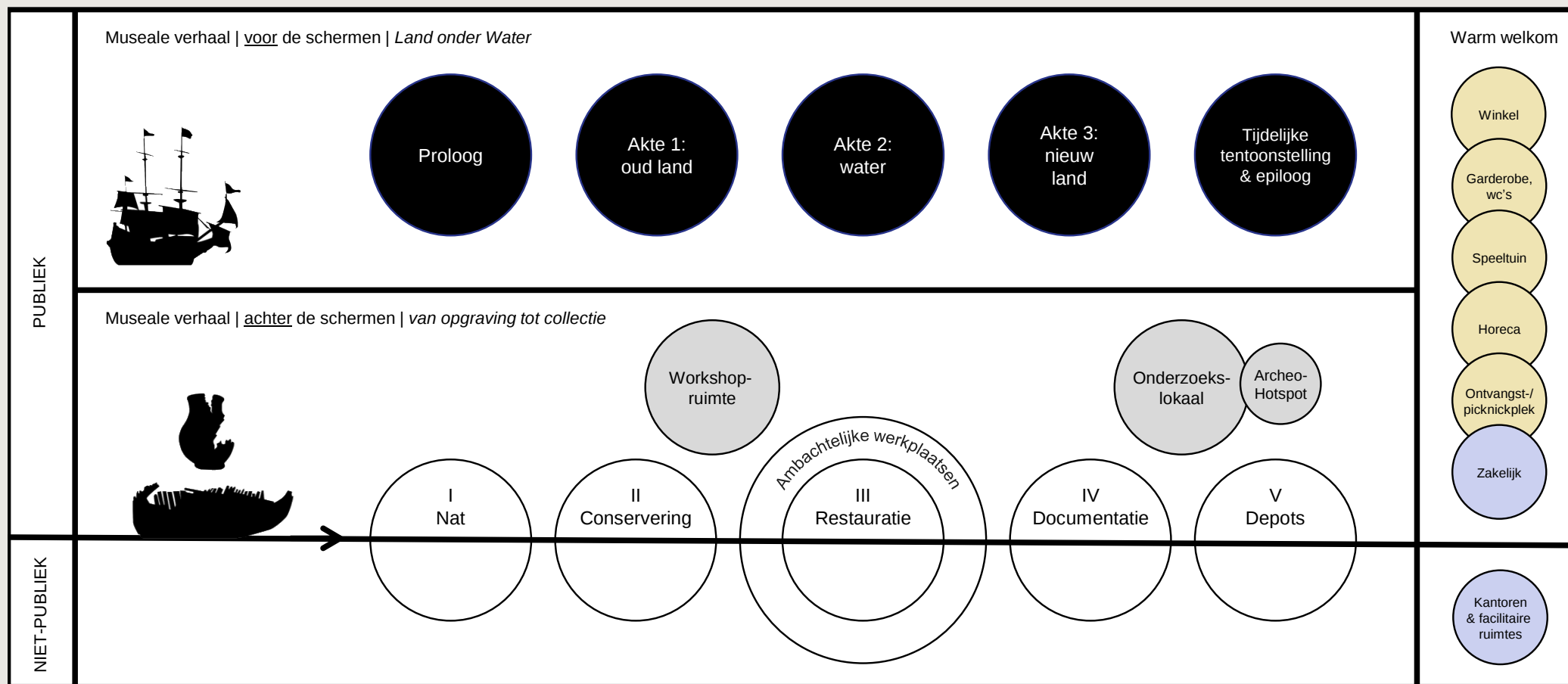

5 inhoudelijk masterplan

Conceptschets

Ruimtelijk schema

Meemaken

Met hoofd, hart en handen

De Batavia als icoon voor het hele gebied

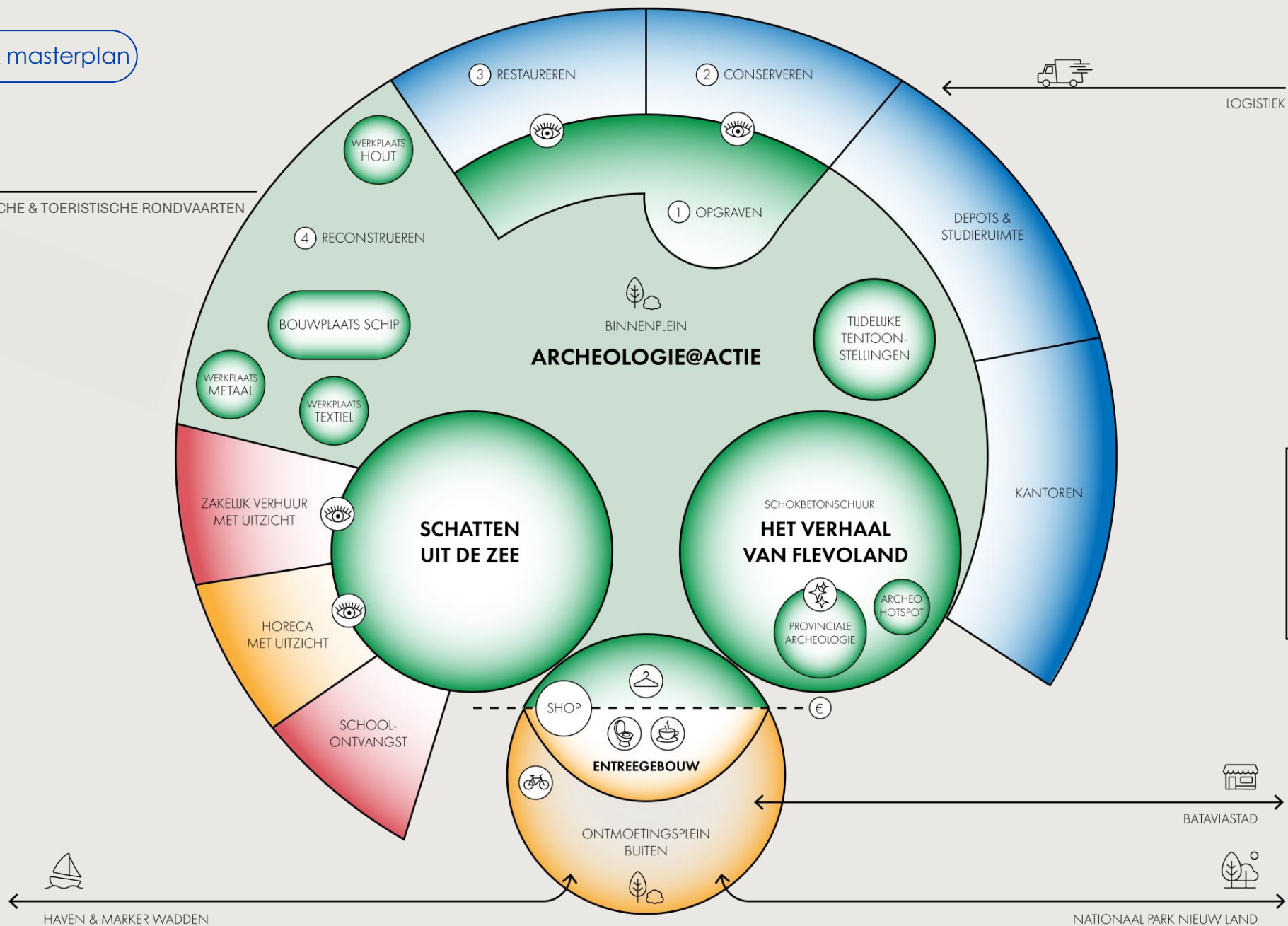
Aan land

5 inhoudelijk masterplan

AAN LAND

5 inhoudelijk masterplan

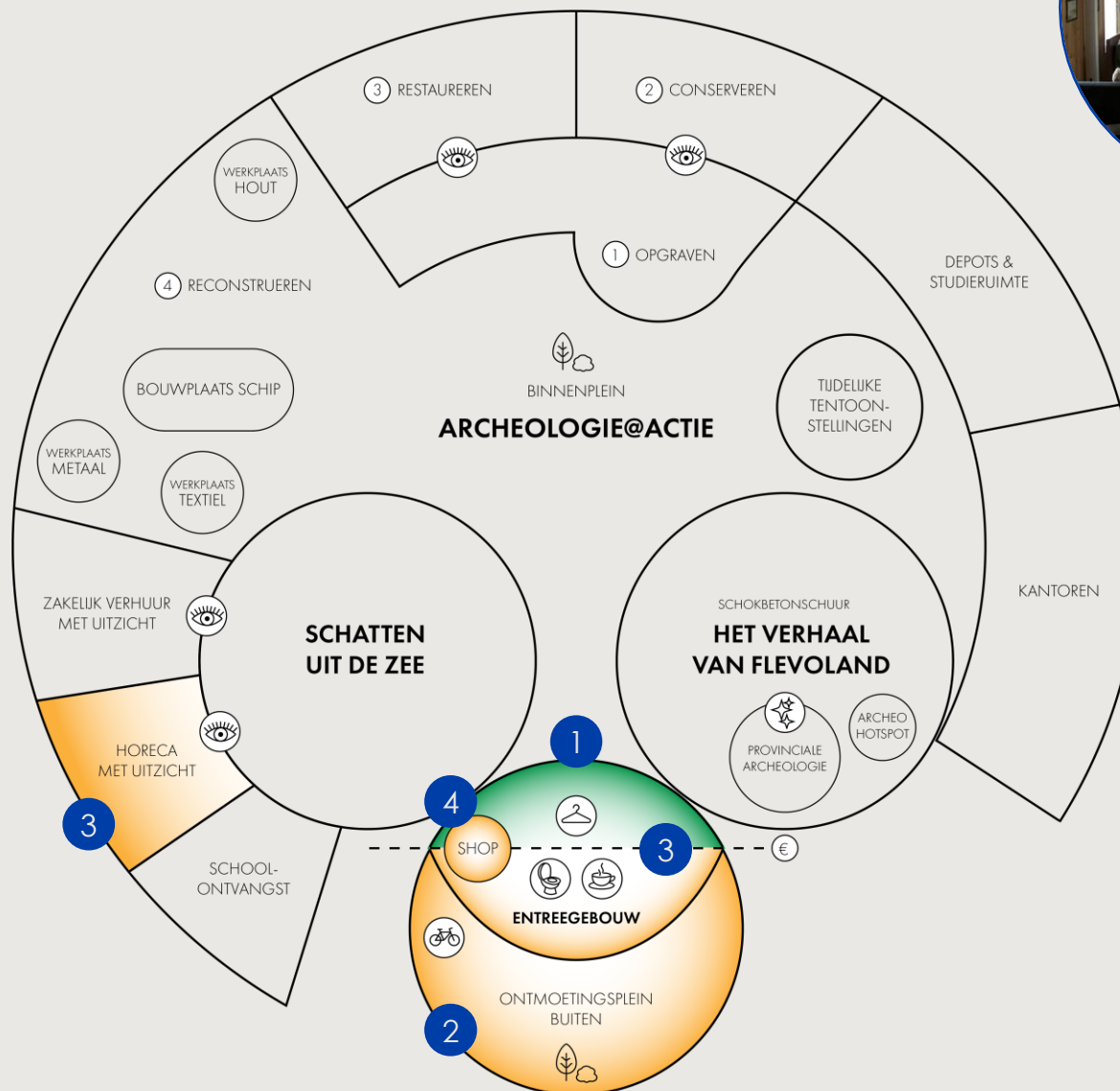
Gebouw, ontvangst, winkel en horeca

1 Entreegebouw

2 Ontmoetingsplein

3 Kleine en grote horeca
Onderzoek: inzet Cantine
voor horeca en/of
auditorium.

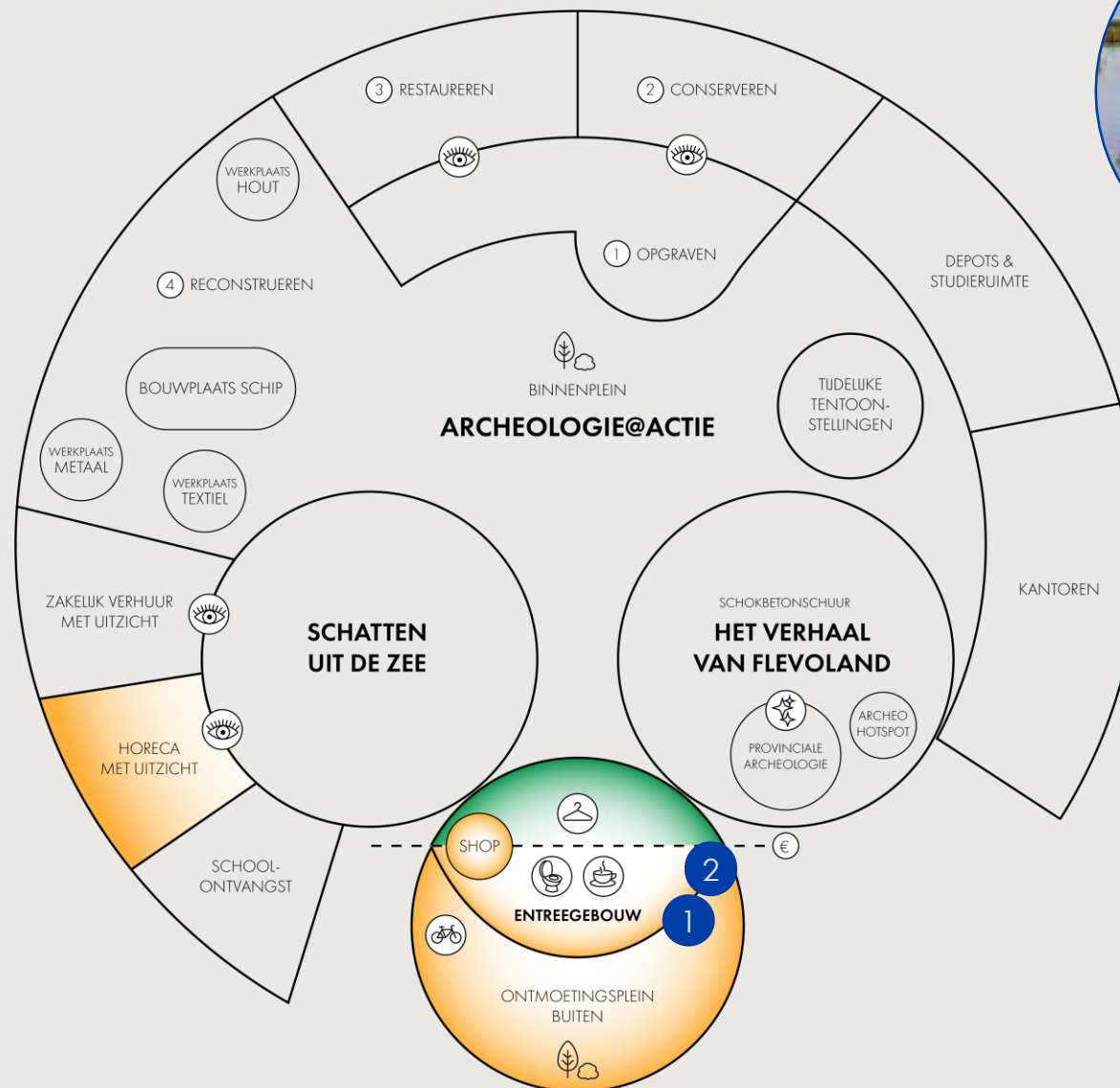
4 Professionele **winkel**
met ambachtelijke
producten
(oa van de werf) en streek-
producten van Flevolandse
bodem.

5 inhoudelijk masterplan

Entreehal: teaser

1 Teaser Museum

2 Teaser Marker Wadden, Nationaal Park

5 inhoudelijk masterplan

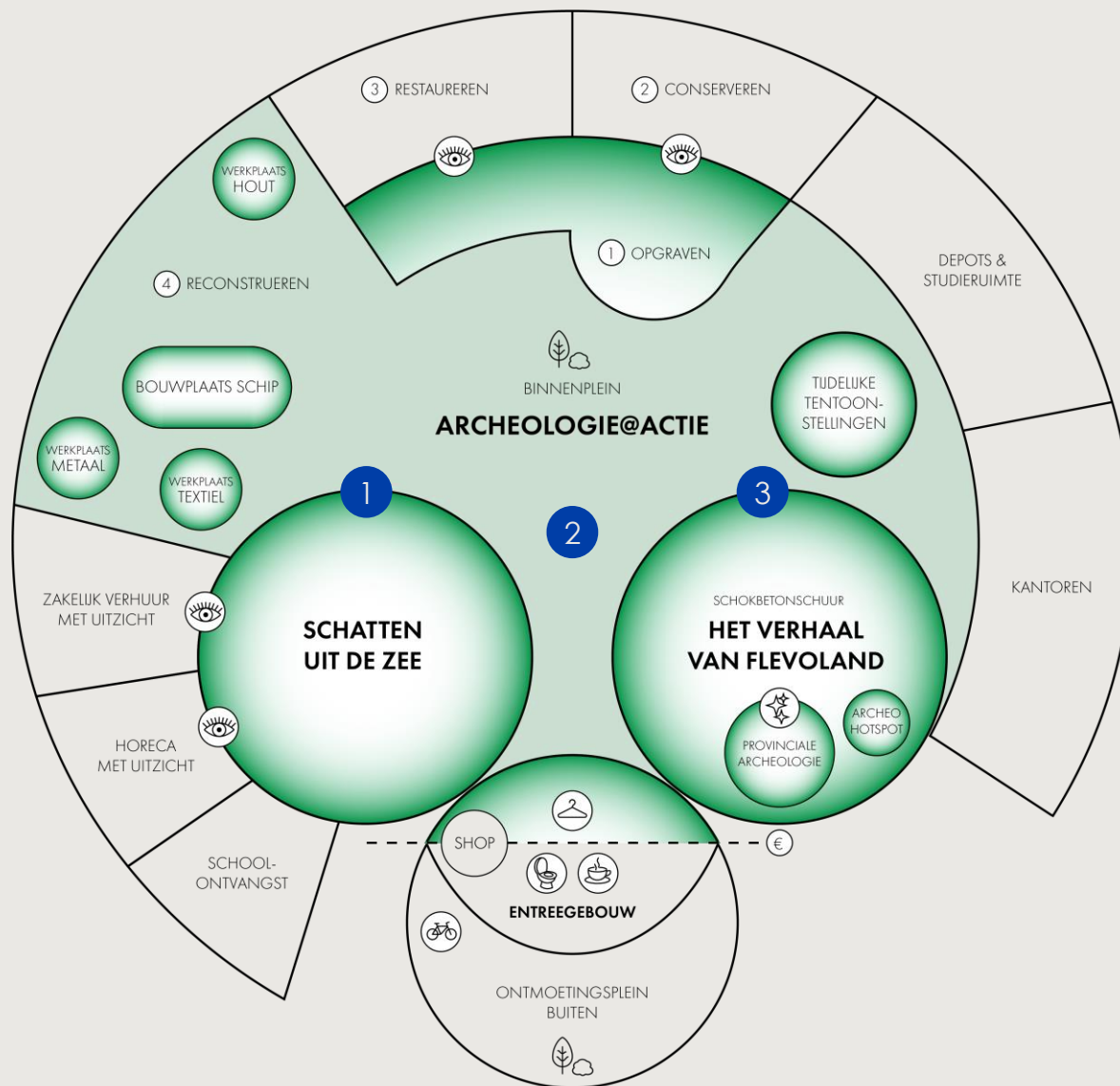
Drie unieke verhalen

1 Schatten uit de zee

Bezoekers kunnen kiezen: één verhaal of meer

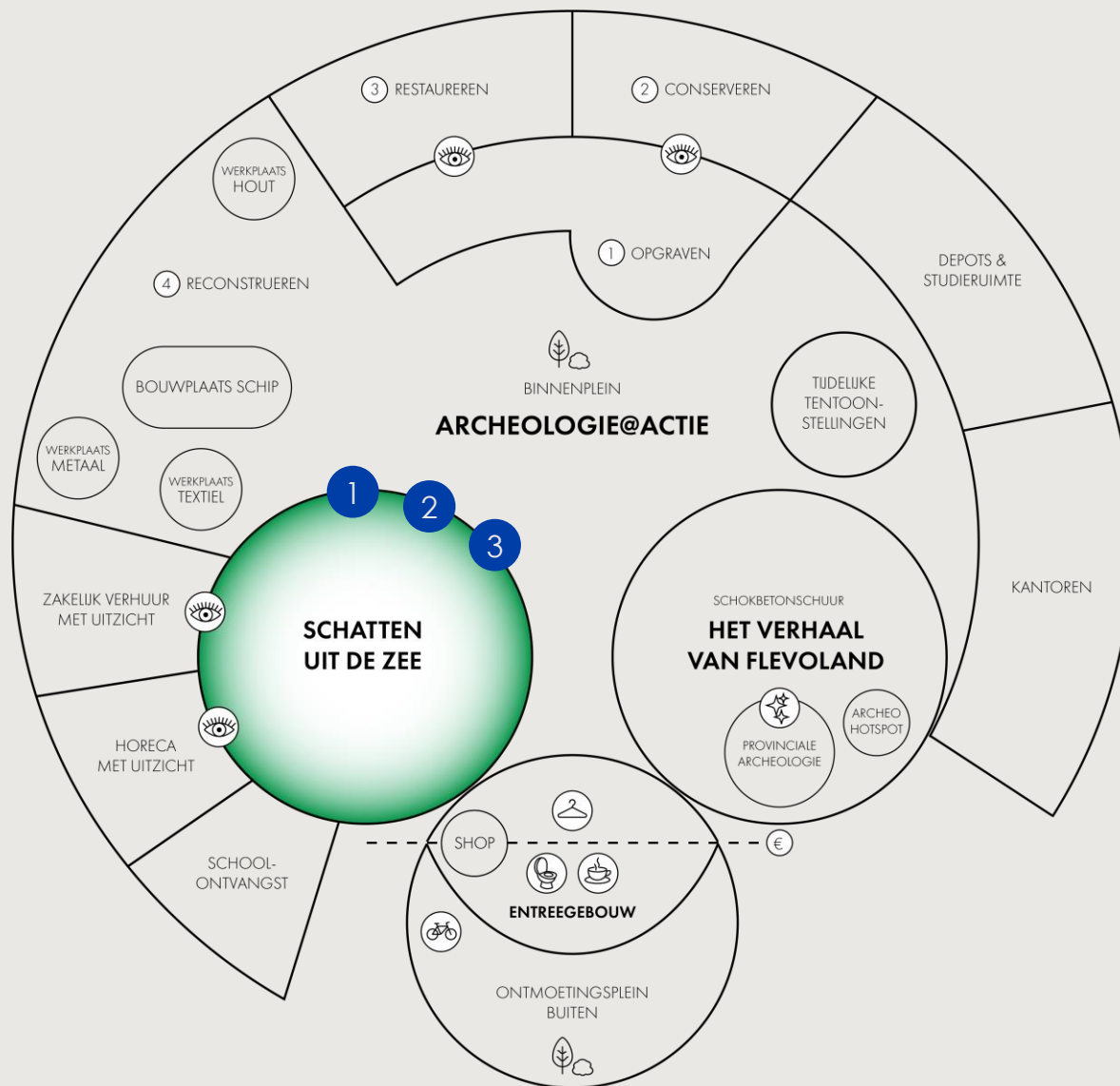
2 Archeologie in actie

3 Verhaal van Flevoland

5 inhoudelijk masterplan

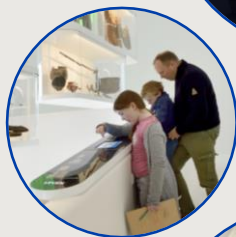
Schatten uit de zee

2 Onderwaterarcheologie en vondsten zoals Scheurrak SO1

3 Solo-topstukken met verhaal

1 Beurtvaarder, Ventjager en 'Zeehond', eigen insteek/ruimte + vondsten

5 inhoudelijk masterplan

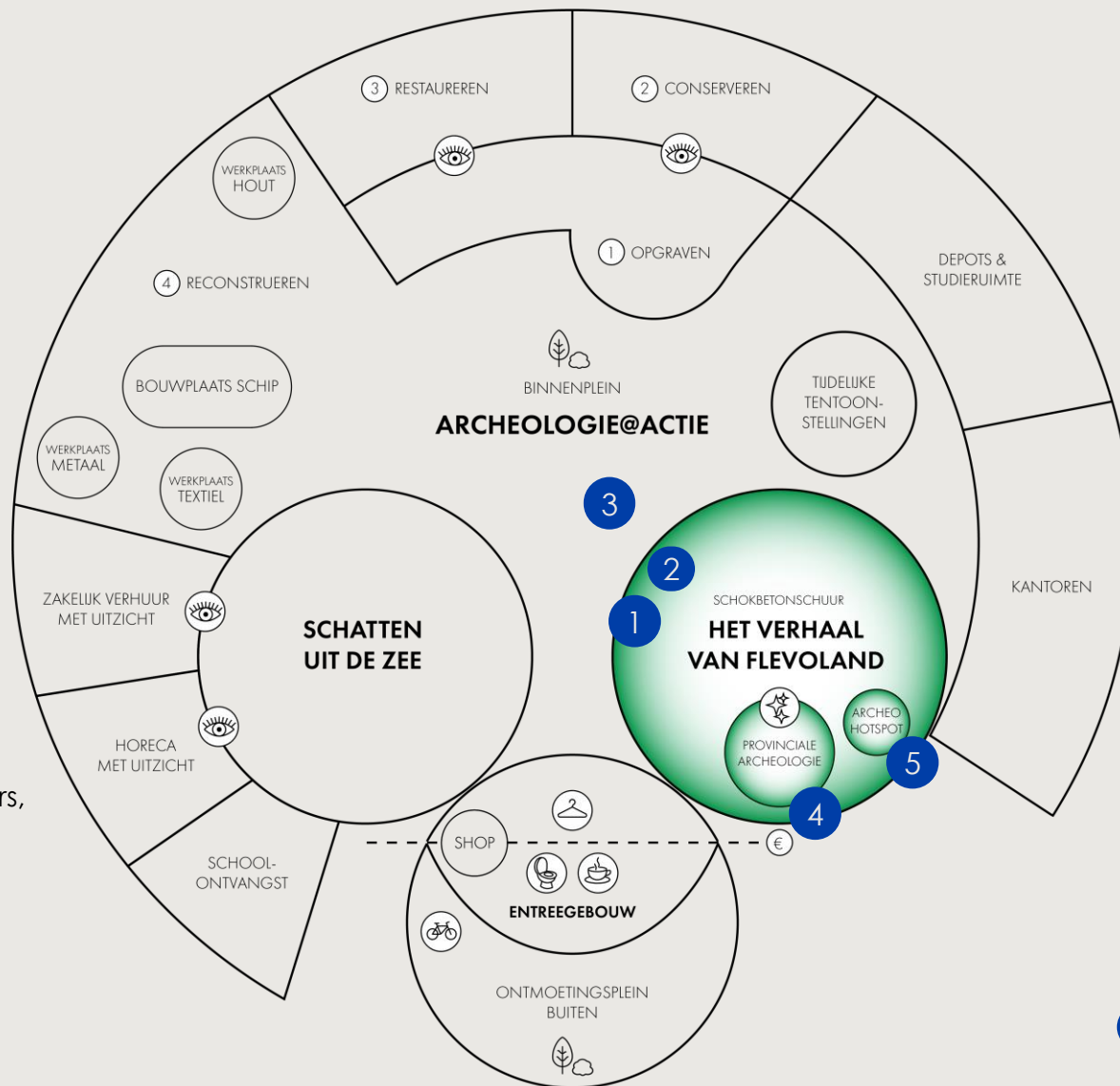
Verhaal van Flevoland

1 Schokbetonschuur: hergebruik en Verhaal van Flevoland in en rondom presenteren

2 Nieuw land: Zuiderzeeproject, eerste bewoners, hoe maak je een polder, landbouw, stadsontwikkeling, toekomst (binnen en buiten)

3 Buiten: bodem voorbereiden voor landbouw, waterspeeltuin waar je kunt 'polderen'

4 Schatkamer & oud land: provinciale archeologie, oud land, veranderend landschap, Swifterbantcultuur ea topstukken (verdwenen dorpen, Urk en Schokland)

5 Archeohotspot
Aan de slag met archeologie uit je achtertuin

5 inhoudelijk masterplan

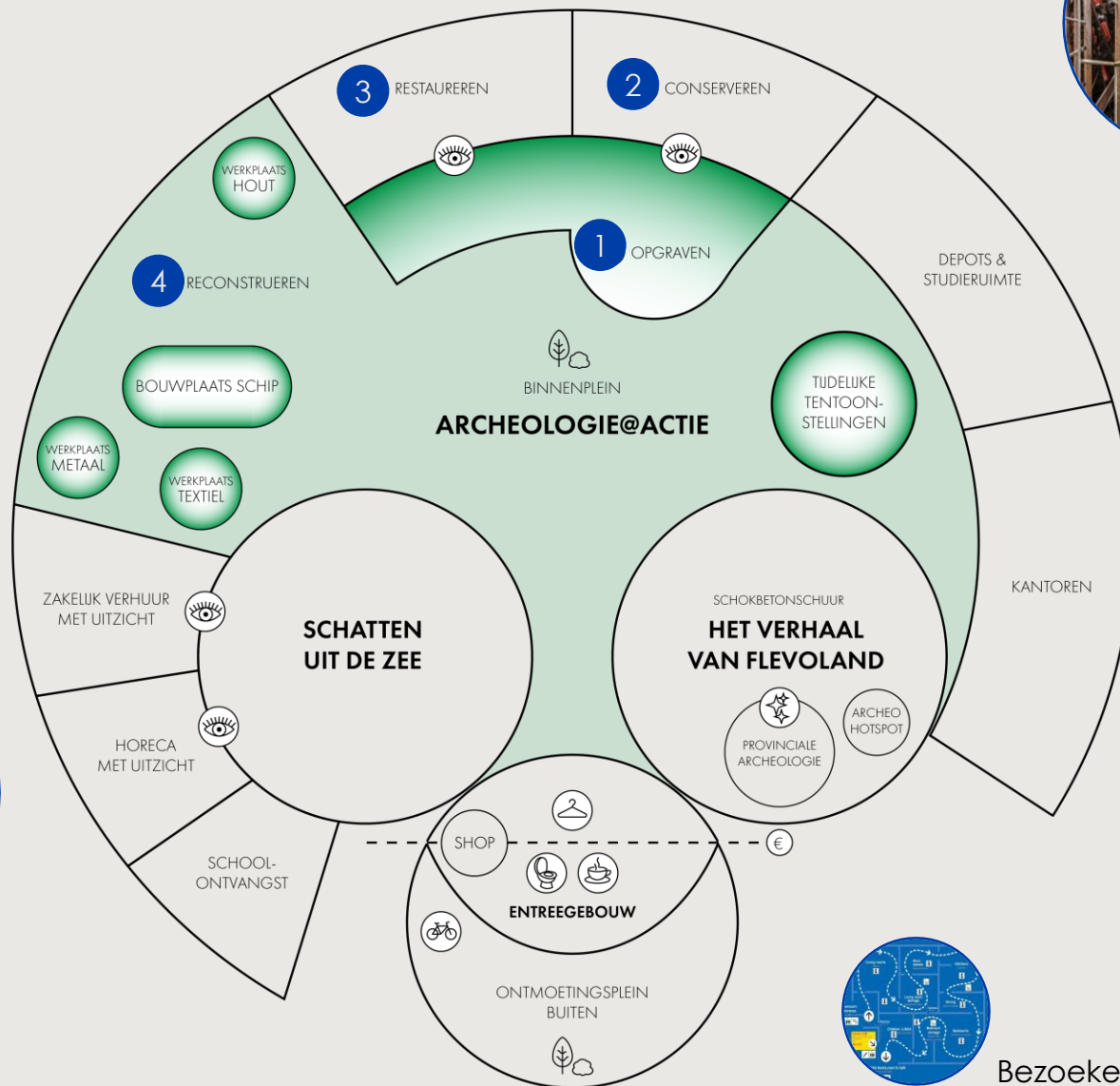
Archeologie in actie 'van opgraving tot museumobject'

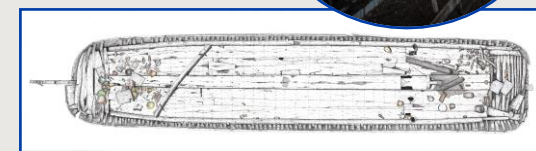
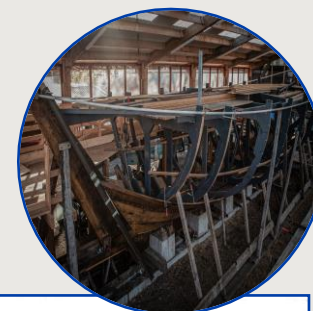
1 Opgraven
Zie (bv in film) hoe archeologen werken aan een opgraving in Flevoland: wrak en diverse voorwerpen (hout, metaal, textiel), onderzoeksvragen + transport naar Batavialand.

3 Restaureren
Bekijk de restauratiewerkzaamheden (wrak & kleinere archeologische vondsten).

2 Conserveren
Zie hoe een wrak wordt geconserveerd. Unieke expertise, die vind je alleen hier.

4 Reconstrueren (buiten)
Zie hoe op basis van een archeologische onderzoeksvraag een schip wordt gereconstrueerd.

Bezoekers kiezen de korte of lange route

5 inhoudelijk masterplan

Reconstrueren: drie werkplaatsen (hout, metaal, textiel)

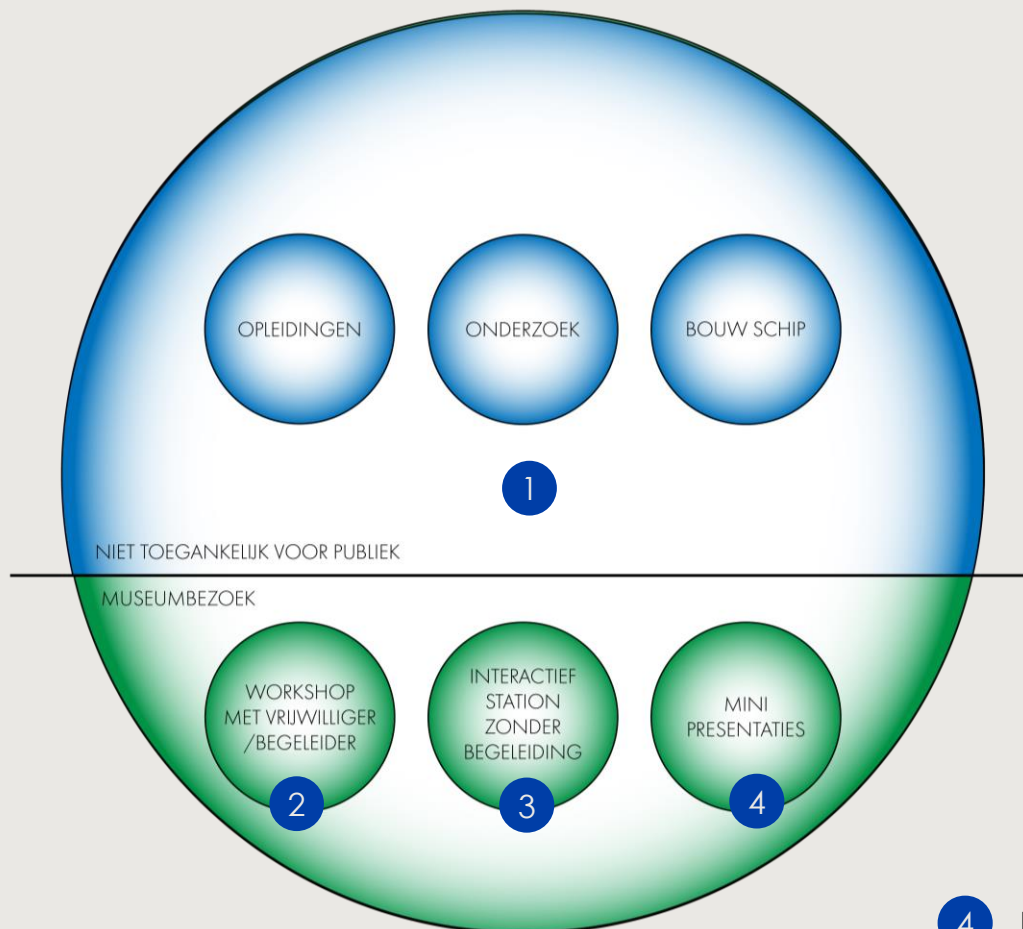
Kruisbestuiving ambacht & wetenschap

- 1 Achter de schermen**
opleidingen, onderzoek tbv bouw schip of andere onderwerpen op gebied van 'reconstrueren' en experimentele archeologie.

- 2 Workshops**
bijv. spijker maken, touw slaan, weven, hout snijden.

- 3 Minipresentaties**
Houtwerkplaats: bijv. bekijk houtsoorten & kwaliteiten, waar komt welk hout vandaan, houten voorwerpen uit de collectie.

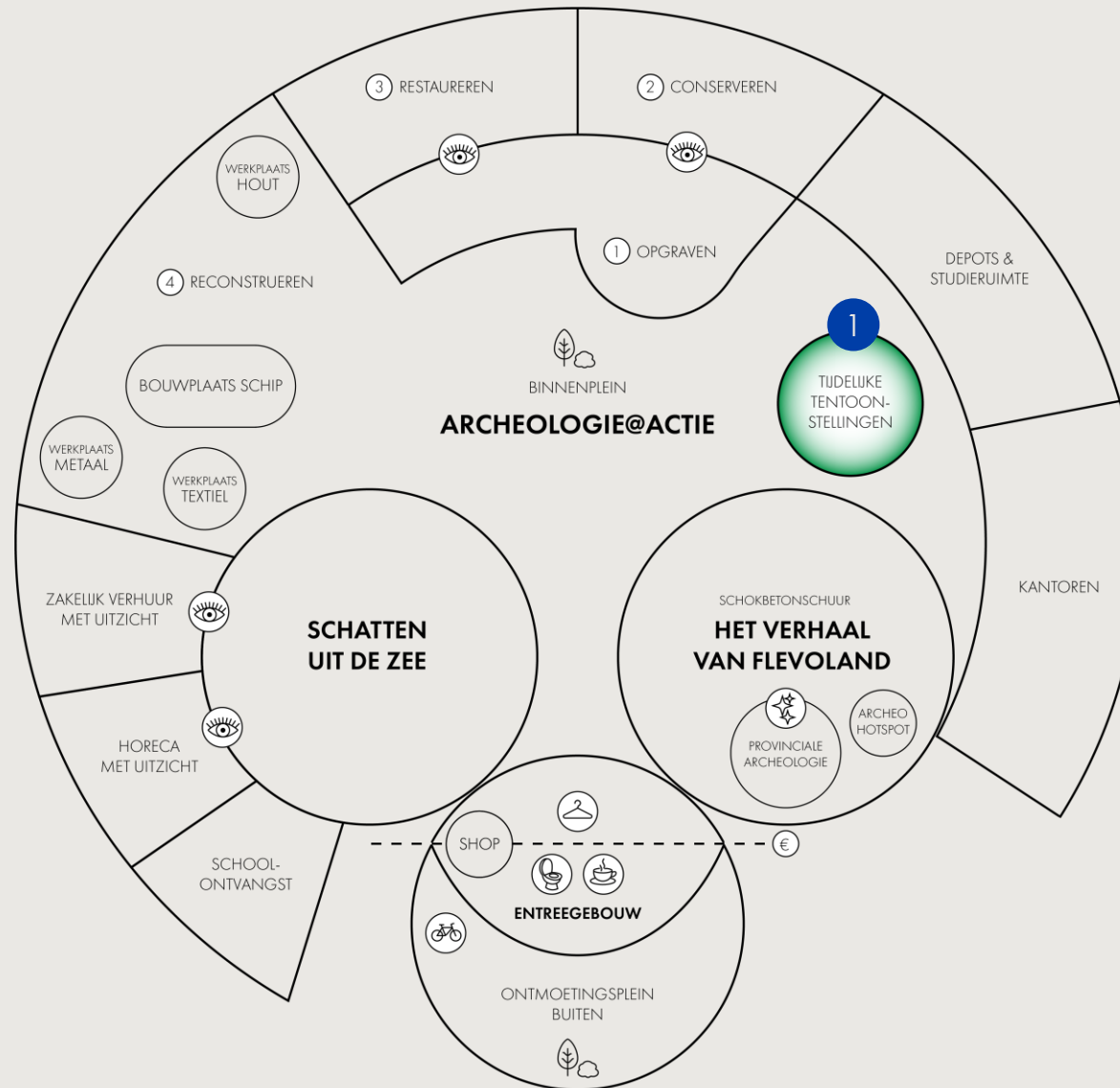

- 4 Interactief station**
Houtwerkplaats: bijv. onderzoek onder de microscoop welk soort hout is gebruikt. Metaalwerkplaats: bijv. ontdek het verschil tussen historisch ijzer en modern staal.

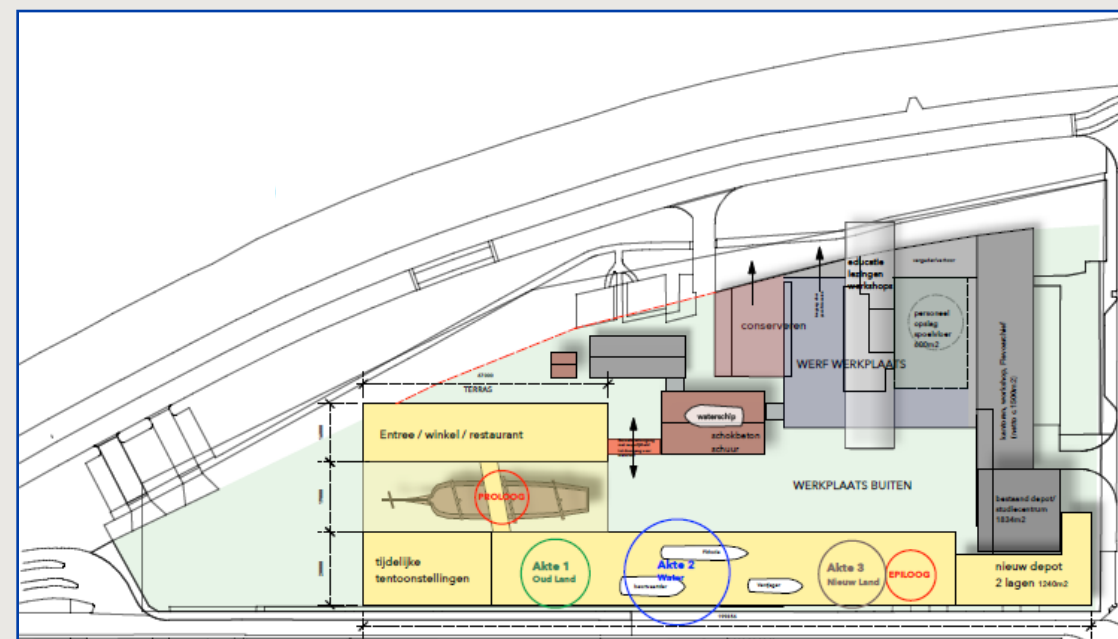
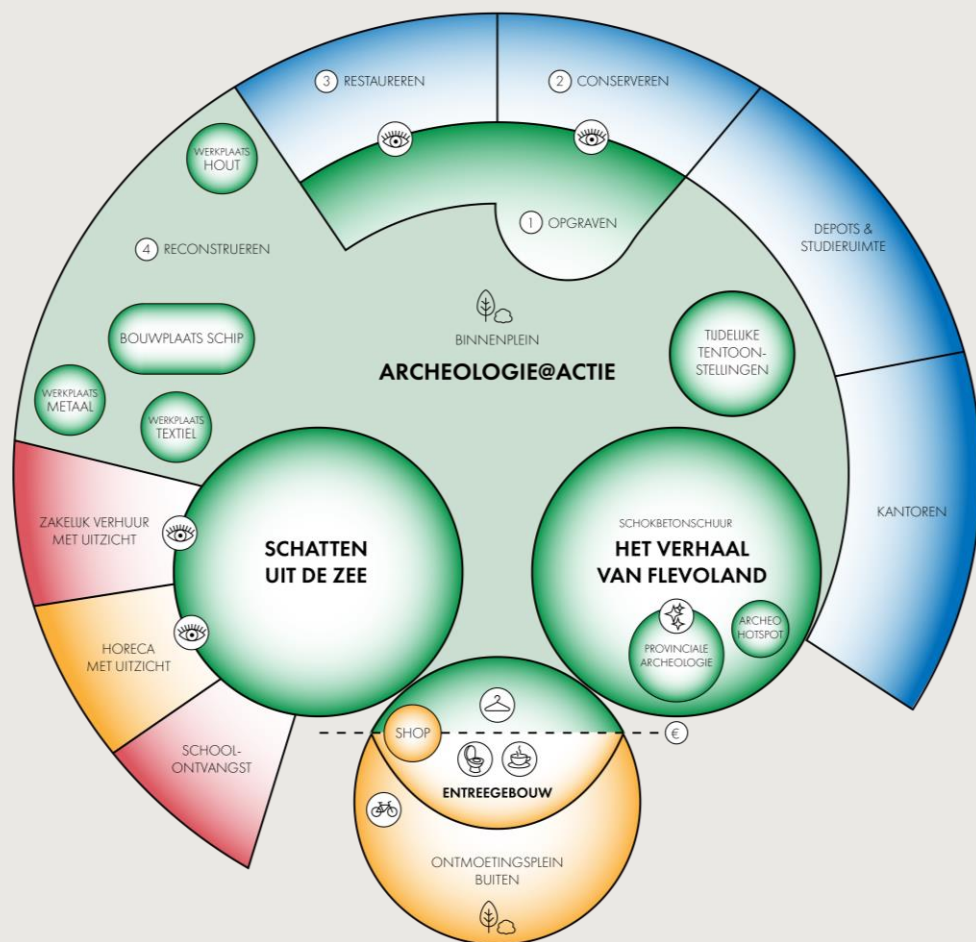
Tijdelijke tentoonstellingen

Programmering op drie pijlers

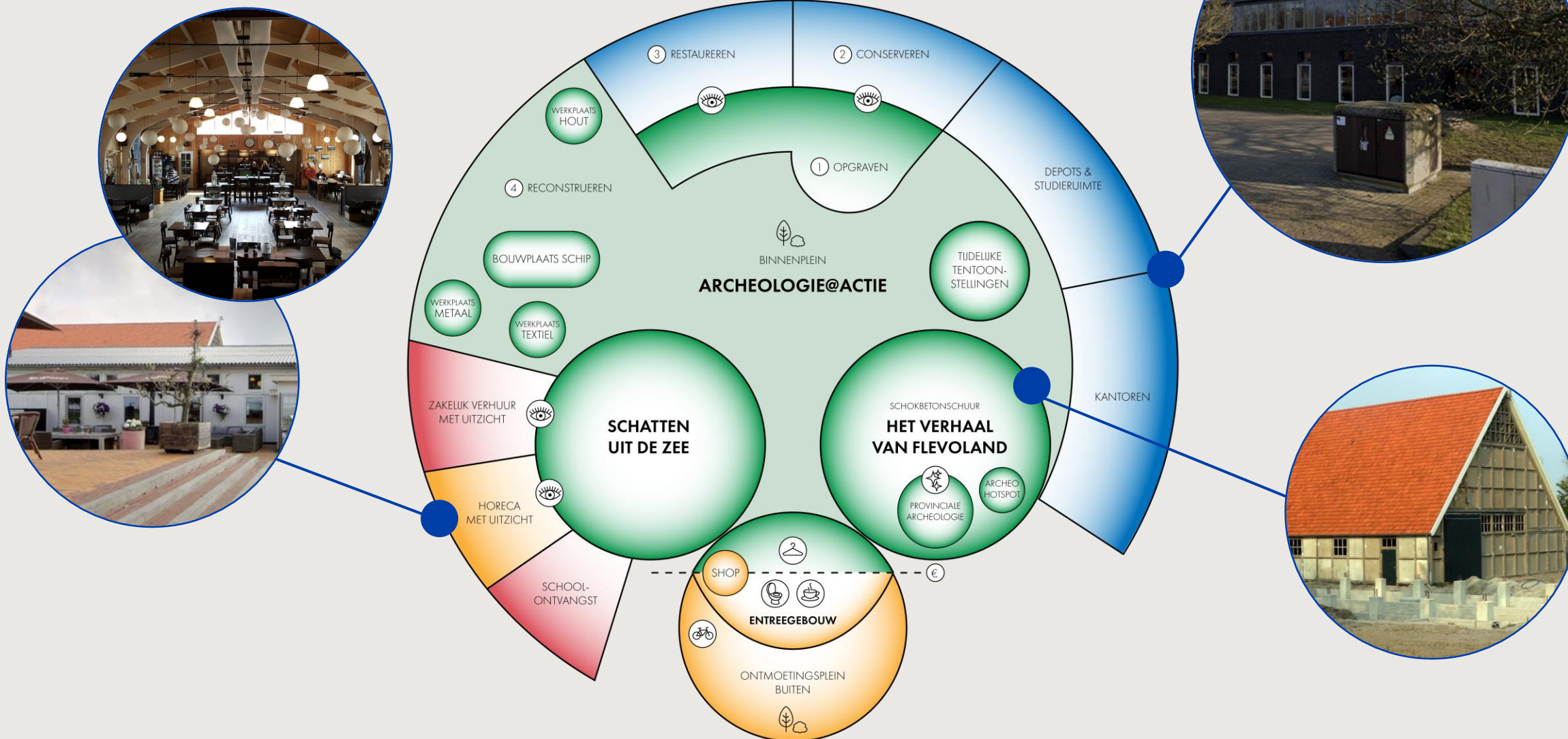
- Schatten uit de zee
- Verhalen van Flevoland
- Archeologie in actie

1 Openingstentoonstelling De Rooswijk

Plattegrond 3a HEVO

Nieuwbouw

Entreegebouw

- Entree met info-ticketbalie
- Museumwinkel
- Garderobe & toiletten

Presentaties

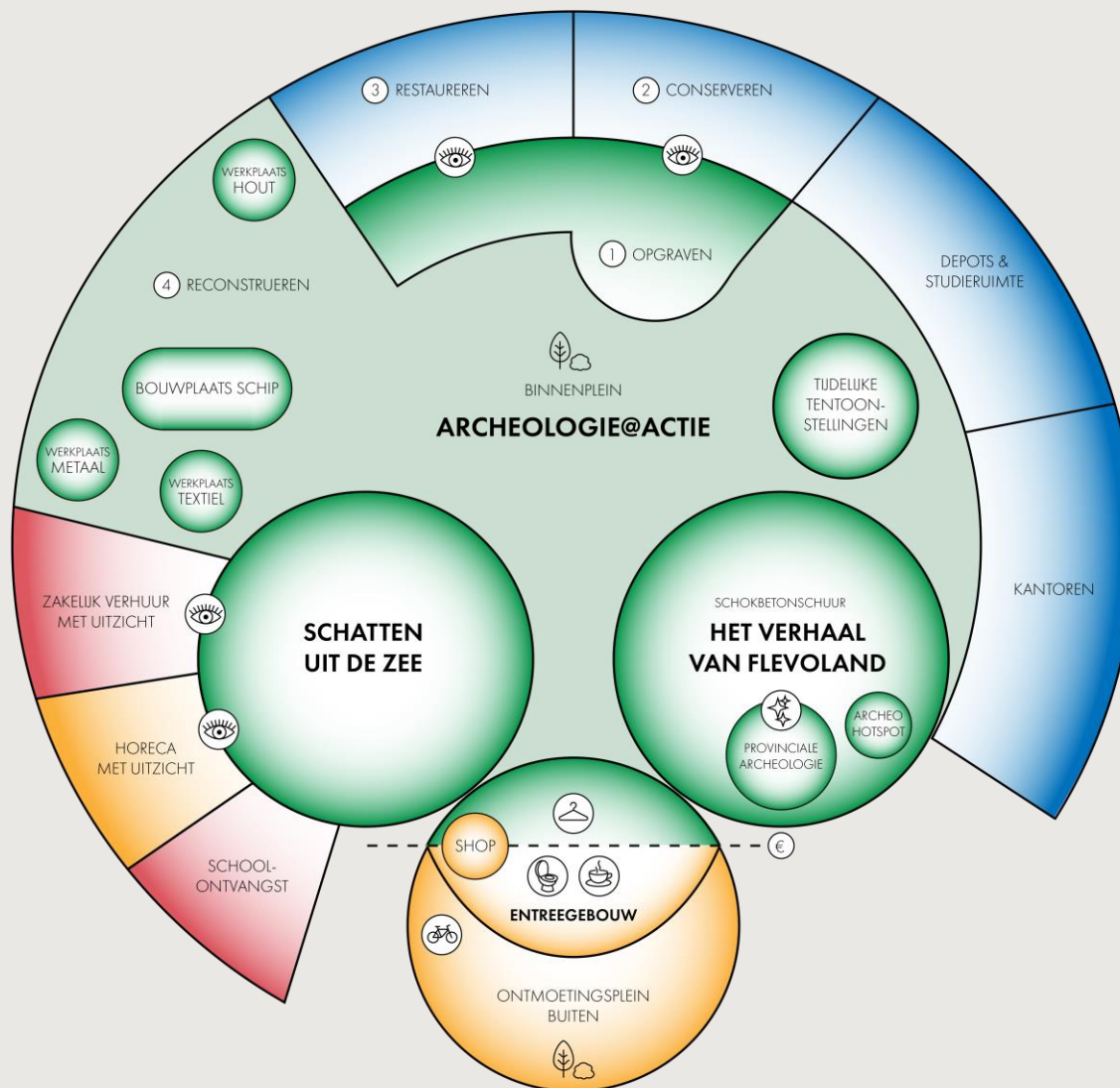
- Schatten uit de zee (uitbreidbaar)
- Tijdelijke tentoonstellingen
- Archeologie in Actie / Werkplaatsen Hout en Metaal

Depots

- NSD: conservering restauratie
- Studiecentrum
- Werkplekken

Ruimtereservering

- 1000 m2 (buiten)

Renovatie, verbouw, handhaven

Schokbeton gebouw / Presentaties

- Het gebouw, plek van herinnering
- Het verhaal van Flevoland – 530 m2
- Vroegste geschiedenis / provinciale archeologie – 250 m2

Cantine gebouw

- Het gebouw, plek van herinnering
- Horeca

Huidig museumgebouw deels handhaven t.b.v.:

- Studiecentrum (bestaand, Flevolands archief)
- Kantoren
- Huidige depots
- Zakelijke verhuur
- Archeohotspot
- Werkplaats Textiel
- Scholenontvangst/educatie
- Workshopruimte

Vervolgstappen

- Toets ruimtelijk en technisch PvE
- Investeringsbegroting en exploitatie
- Besluitvorming
 1. nieuwbouw, verbouw, renovatie
 2. inrichting

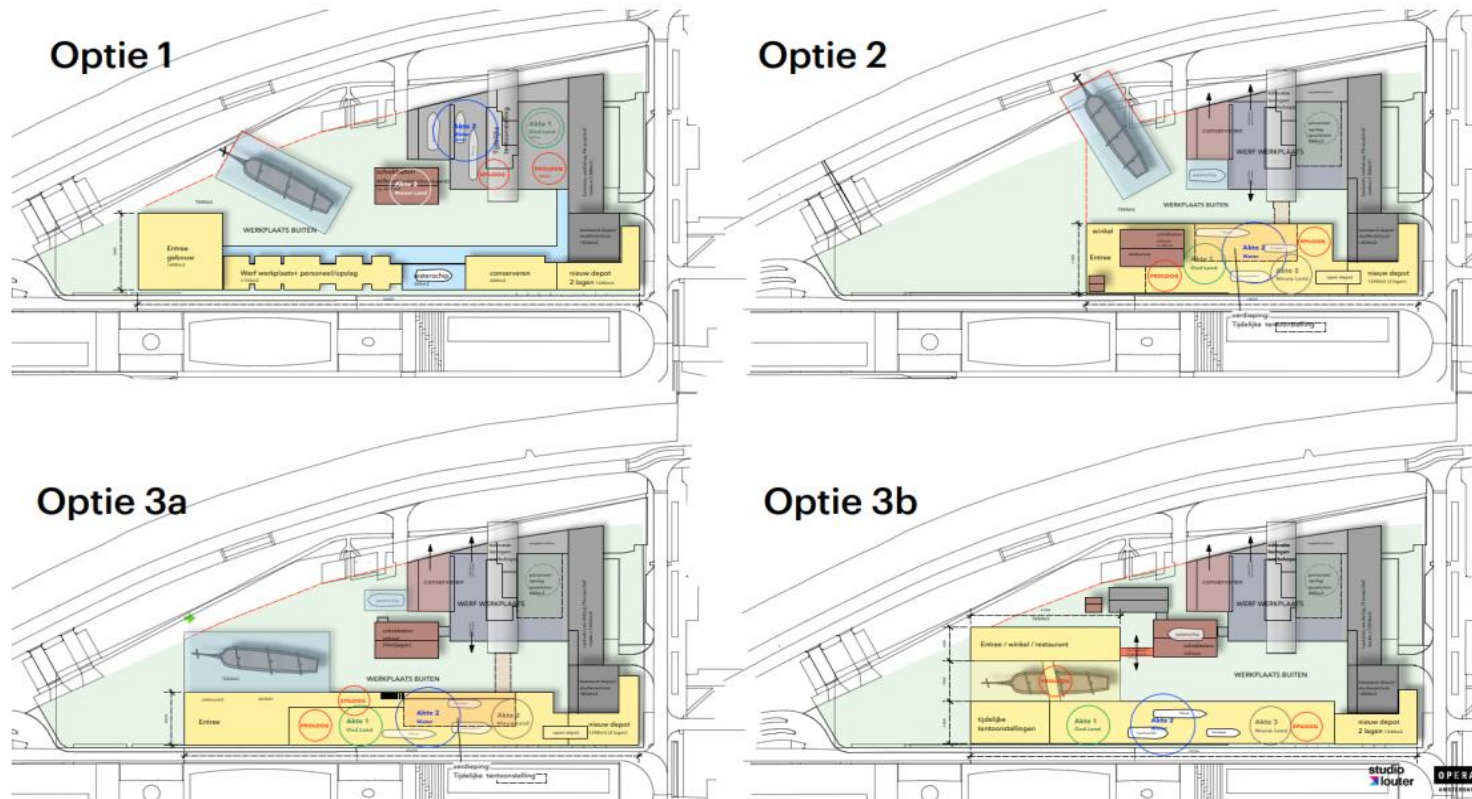
Culturele trekpleister

Een provinciaal museum met een landelijke uitstraling en 100.000+ bezoekers per jaar.

Ruimtelijke modellen en financiële toets Batavialand

Financiële toets - Vier opties

*Bestuurlijke Stuurgroep
Doorontwikkeling
Batavialand*

15 mei 2024

Intentieovereenkomst

Hierin is afgesproken dat:

‘Partijen zich gezamenlijk inspannen voor een succesvolle doorontwikkeling van Erfgoedpark Batavialand en dat deze doorontwikkeling in ieder geval bestaat uit:

- Een herpositionering van de museale functie met een sluitende business case;*
- De inpassing van de functie als Nationaal Scheepsarcheologisch Depot;*
- Een goede ruimtelijke inpassing.’*

Investeringsbudget

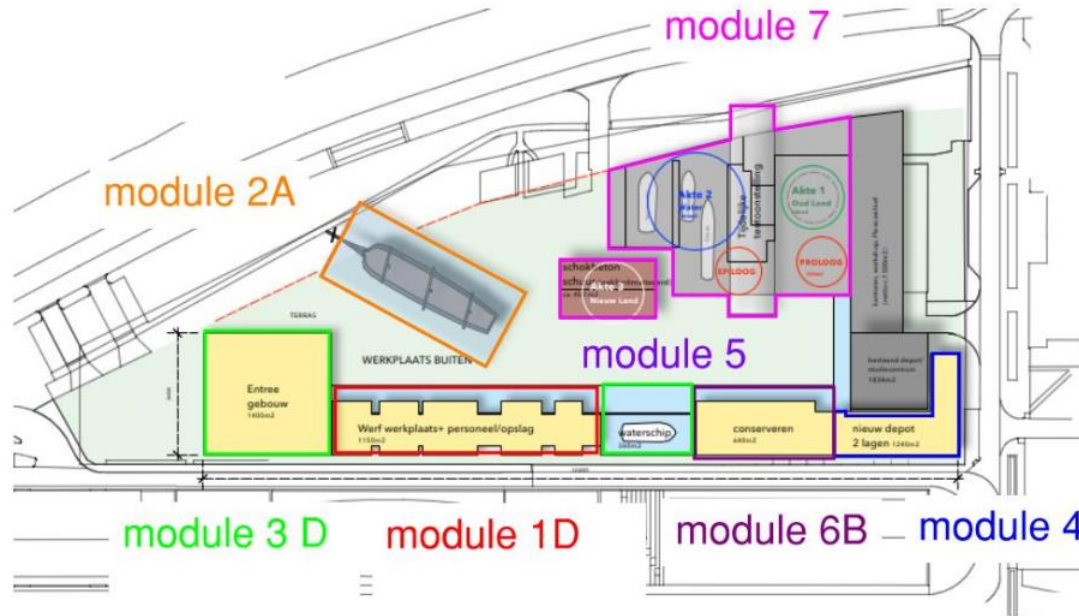
- NSD
- Entreegebouw
- Verplaatsing van de Werf

BUDGETVERDELING					
Programma-onderdeel	Provincie Flevoland	OCW	Gemeente Lelystad	Batavialand	Totaal
NSD		€ 7.068.000,00			€ 7.068.000,00
Entreegebouw	€ 2.300.000,00				€ 2.300.000,00
Verplaatsing Bataviawerf	€ -	€ -	€ 3.600.000,00		€ 3.600.000,00
Investeringsbudget gebouwen					€ 12.968.000,00
Batavia op land	€ 414.000,00		€ 240.000,00	€ 1.121.000,00	€ 1.775.000,00

Nieuwe inzichten

- Voor de herpositionering van het museum voldoet het huidige museumgebouw niet
- De kosten voor een nieuw zelfstandig entreegebouw zijn ca. € 5 mln. Er is € 2,3 mln. beschikbaar gesteld.
- Een renovatie van het huidige museumgebouw naar de juiste kwaliteit kost ca. € 7,8 mln.
- Er is in het projectbudget alleen rekening gehouden met budget voor gebouwen, maar niet voor de museale inrichting.

Model 1: Nieuwbouw van de Werf + entreegebouw

€ 14.9 mln.

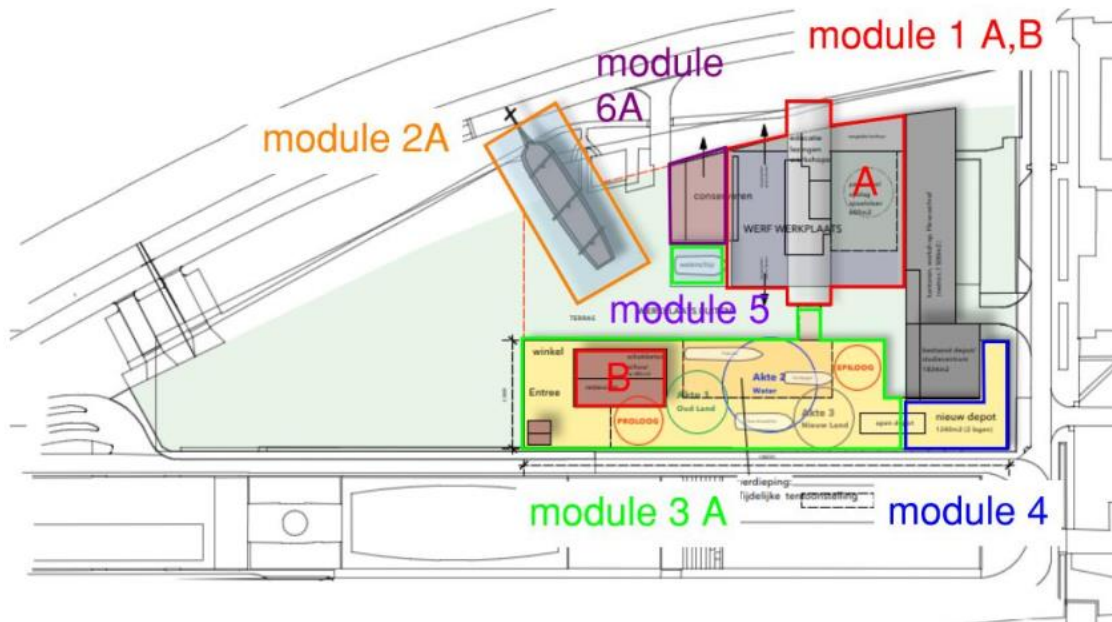
Voordelen

- Sluit van alle modellen het meest aan bij de vastgestelde scope
- Zonder renovatie bestaande gebouw de goedkoopste optie
- Conform wens van de gemeente entreegebouw op het zuidelijke perceel.

Nadelen

- Geen synergie voordelen tussen museum en NSD-functie.
- Er zal alsnog een investering moeten plaatsvinden voor onderdelen in het bestaande gebouw t.b.v. verduurzaming.
- Kosten renovatie naar museumniveau € 7.793.568 voor het kunnen plaatsen van depotstukken uit o.a. het NSD.
- Afstand tussen entree en museum is (te) groot zeker op momenten dat er geen of weinig activiteit is op de Werf.

Model 2: Nieuwbouw museum compact model

€ 19 mln.

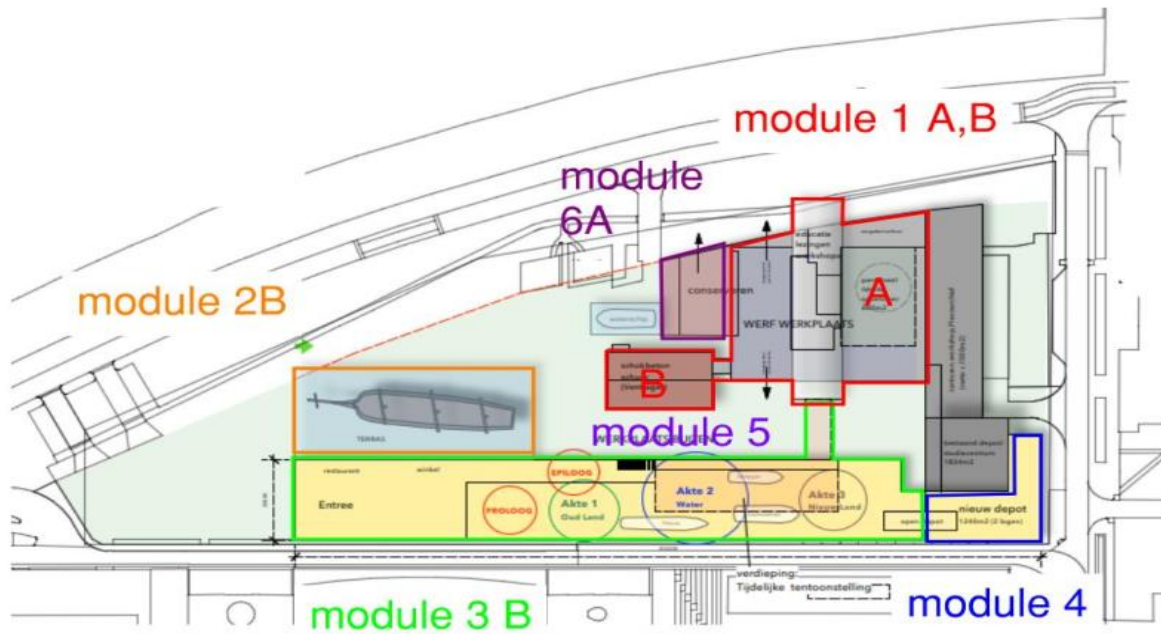
Voordelen

- Verbetering publieksfunctie: Nieuwbouw maakt het mogelijk om meer collectiestukken tentoon te stellen i.v.m. klimaatcondities.
- Plaatsing van 1 of 2 scheepswrakken in het museum.
- Compact museum met minder terrein goedkoper in de exploitatie.
- Bestaande gebouw hoeft niet naar museumniveau gebracht te worden.

Nadelen

- Kosten voor verplaatsing en inpassing van Schokbetonschuur en evt. Cantine
- Beperkte omvang van terrein: geen mogelijkheden voor uitbreiding en buitenactiviteiten (relatie met het water)
- Geen entree op het zuidelijke perceel
- Werf in bestaande gebouw zal overlast geven voor de kantoren, studieruimte en vergaderzalen.

Model 3A: Nieuwbouw museum

€ 18,7 mln.

Voordelen

- Verbetering publieksfunctie: Nieuwbouw maakt het mogelijk om meer collectiestukken tentoon te stellen i.v.m. klimaatcondities.
- Plaatsing van 1 of 2 scheepswrakken in het museum.
- Bestaande gebouw hoeft niet naar museumniveau gebracht te worden.
- Voldoet aan wens gemeente met een entreefunctie op het zuidelijke perceel / meer ruimte voor buitenactiviteiten.

Nadelen

- Werf in bestaande gebouw zal overlast geven voor kantoren, studieruimte en vergaderzalen.
- Wandvorming langs de Lelylaan geeft een architectonische uitdaging.
- Inmiddels is gebleken dat conserveren in het bestaande gebouw niet mogelijk is.

Conclusie

- Op ieder model zit een financieel tekort
- Model 1 sluit het beste aan bij de scope van het project
- Model 3A biedt de meeste mogelijkheden voor een doorontwikkeling van Batavialand (synergie met het NSD en ruimte voor groei)

Oplossingsrichtingen

Model 1 compact:

Model 1 compact

- Kostentechnisch optimaal.
- Geen nieuw entreegebouw op zuidelijke perceel.
- Geen / beperkte synergie tussen museum en NSD.

Oplossingsrichtingen

Model 3A

Kostenkant investering

- Een lager aantal m2 en m3 nieuwbouw museum.
- Gebruik schokbetonschuur voor het 'Verhaal van Flevoland'.
- Optimalisatie van kosten.
- Minder hoogwaardig materiaalgebruik.

Exploitatie

- Lagere onderhoudslasten.
- Meer bezoekers.
- In balans brengen van de provinciale exploitatie Batavialand.
- Aflossen van extra financiering uit huurinkomsten.

Stand van zaken

O.b.v. minder nieuwbouw en gebruik schokbetonschuur bedragen de investeringskosten nu € 18 mln.

Voorstel 1

In te stemmen met het aanwijzen van model 3A als voorkeursvariant en optimalisaties (inhoudelijk en financieel) uit te werken voor een sluitende businesscase.

Dit model kan alleen als:

- Het gat tussen middelen en benodigde budget verkleind wordt
- Er een financieringsconstructie, als onderdeel van de gebouwexploitatie, mogelijk is.

Om tot een definitief besluit te komen wordt voorgesteld om de komende drie maanden (juni t/m augustus) model 3A uit te werken. Dit geeft tijd om:

- Een aantal aannames door te rekenen en te toetsen.
- Een exploitatie op te stellen voor Batavialand.
- Een exploitatie op te stellen voor de Provincie als eigenaar van de gebouwen en grond.
- Te komen tot een financieringsconstructie met minimale risico's voor Batavialand en de Provincie.

Voorstel 2

In te stemmen om model 1 parallel uit te werken als alternatief mocht een sluitende businesscase voor model 3A niet haalbaar zijn.

Mocht het niet lukken om op basis van model 3A tot een sluitende businesscase te komen, dan zal teruggevallen worden op model 1 en mogelijk het model 1 compact, mede omdat er ook op model 1 nog een tekort zit.

Voorstel 3

Kennis te nemen van het feit dat door het onderzoek naar de optimalisaties de planning waarschijnlijk wordt vertraagd.

- Kijkend naar de planning levert dit een vertraging op.
- Mogelijk kan tijdswinst worden geboekt bij het voorbereiden van de aanbesteding.
- Voordat gestart kan worden met aanbesteden is er ook zekerheid nodig over de overdracht van het zuidelijke perceel en de bijdrage uit het noordelijke perceel voor de verplaatsing van de Werf.